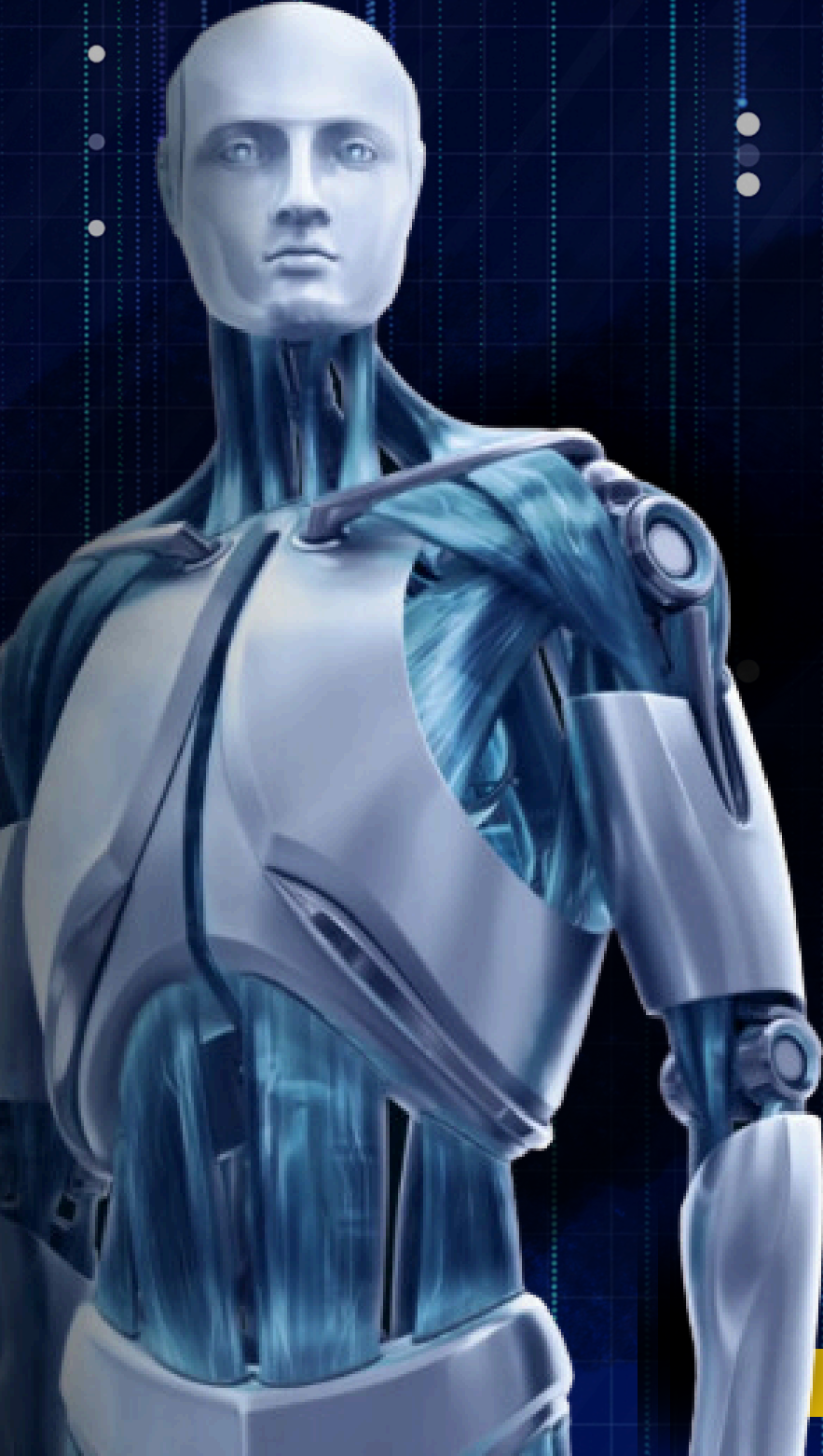

2. SAYI

MART - NİSAN 2024

DİJİTAL BÜLTEN

MAKALE

DİJİTAL DÖNÜŞÜMÜN ÖNCÜSÜ: DİJİTAL
PIYASALAR YASASI UYUM SÜRECİ

Av. Ecem Sağol

• AYM'İN GÜNCEL KARARLARI
IŞIĞINDA ERİŞİMİN ENGELLENMESİ

Av. Celil Aktaş

• İNTERNET ALAN ADLARININ
TAHSİSİ VE MARKA KORUMASI

Av. Gözde Okudan

HABER

• Siber Direnç Kanunu: Avrupa Parlamentosu
Üyeleri, Dijital Ürünlerin Güvenliğini Artırmak
İçin Planlar Kabul Etti

Av. Benay Çaylak

Istanbul Barosu

Bilişim Hukuku Komisyonu

İçindekiler

Makaleler

Kısa Kısa	03
Dijital Dönüşümün Öncüsü: Dijital Piyasalar Yasası Uyum Süreci	08
AYM'nin Güncel Kararları Işığında Erişimin Engellenmesi	13
İnternet Alan Adlarının Tahsisi ve Marka Korunması	17
Siber Direnç Kanunu: Avrupa Parlamentosu Üyeleri, Dijital Ürünlerin Güvenliğini Artırmak İçin Planlar Kabul Etti	21

KISA KISA

Av. Merve Aslan & Av. Mert Özyiğit

Threads Geçici Olarak Durduruluyor

Meta Platformları Anonim Şirketi'nin (Meta Platforms Incorporated) ("META") metin tabanlı sosyal medya platformu Threads'in faaliyetleri Rekabet Kurulu'nun 18 Mart 2024 tarihli kararı ("Karar") üzerine geçici olarak durdurulmuştur. Kararda META'nın kullanıcıların haber sitelerinde okuduğu makaleleri bile kişisel veri olarak topladığı ve bunun kullanılmasının rekabeti bozucu etki yaptığı vurgulanmıştır. Rekabet Kurulu, META'nın Instagram üzerinden elde ettiği verileri Threads için kullanarak rekabeti zorlaştırıcı etki yarattığı gerekçesiyle, Rekabet Kanunu'nun ihlal edildiğine dair açılan soruşturma tamamlanıncaya kadar, tedbir olarak META'nın veri birleştirme uygulamasının engellenmesine aksi takdirde idari para cezası verilmesine karar vermiştir. Karar üzerine Threads, 29 Nisan'dan itibaren Türkiye faaliyetinin durdurulacağını bildirmiştir.

Detaylı bilgi için: [tıklayın.](#)

Reklam Kurulu, Elektronik Ticaret Sitelerindeki Üyelik Şartları Hakkında İki Karar Çıktı

Reklam Kurulu'nun 12 Mart 2024 tarihli toplantısında, elektronik ticarete üyelik uygulamaları, hedefli reklamcılık gibi tüketici haklarını ihlal eden konular ele alındı. 134 dosyadan 119'u mevzuata aykırı bulunarak toplam 17 milyon 37 bin 891 lira idari para cezası kesildi.

Reklam Kurulu, internet sitelerinin kişisel veri talepleri, üyelikten çıkma süreçleri, çerez ve ticari ileti onayları ile hedefli reklamcılık konularını inceledi. 12 dosya için idari para cezası ve durdurma-düzeltilme cezaları uygulandı; kararla ilgili detaylar Ticaret Bakanlığı'nın internet sitesinde paylaşılacak.

Detaylı bilgi için: [tıklayın.](#)

KISA KISA

ABD Temsilciler Meclisi'nden TikTok Kararı

ABD Temsilciler Meclisi, TikTok kullanımının ülke çapında potansiyel olarak yasaklanmasıyla sonuçlanacak Amerikalı Yabancı Düşmanların Kontrollü Uygulamalarından Koruma Yasası başlıklı tasarımı ("Tasarı") kabul etmiştir. Tasarıya destek verenler, Pekin merkezli ByteDance firmasının TikTok aracılığıyla elde ettiği Amerikan vatandaşlarına ait bilgilerin Çin Yönetimine iletildiğini savunurken TikTok yönetimi ise bu iddiaların gerçeği yansıtmadığını ve ABD'de tamamen Amerikan mevzuatına göre çalıştıklarını iddia etmektedir. Tasarıya karşı çıkan Kongre üyeleri, TikTok'un veri toplayıp Çin'e iletildiği iddiasının ispata muhtaç olduğunu ve uygulamanın yasaklanmasının ifade özgürlüğünü kısıtlama anlamına gelebileceğini ileri sürmektedir. Buna rağmen, ABD Temsilciler Meclisinde yapılan oylamada, 352 "evet" oyu karşılığında, 65 "hayır" oyu alarak kabul edilen tasarı, TikTok'un Çinli ana ortağı ByteDance şirketinin firmayı satmasını, aksi takdirde TikTok'un ilgili uygulama marketlerinden 5 ay süreyle veya tamamen yasaklanmasını öngörmektedir.

Detaylı bilgi için: [tıklayın.](#)

Avrupa Konseyi, Avrupa Dijital Kimliği İçin Yeni Bir Yasal Çerçeve Benimsedi

Avrupa Konseyi, Avrupa'daki insanların ve işletmelerin güvenilir elektronik kimlik tanımlama ve doğrulamaya evrensel erişimini sağlamayı amaçlayan, dijital bir kimlik olan Avrupa Dijital Kimliği (eID) için yeni bir yasal çerçeve kabul etmiştir. Yeni yasal çerçeve kapsamında üye devletlerin, vatandaşlara ve işletmelere ulusal dijital kimliklerini ehliyet, banka hesabı vb. diğer kişisel bilgi ve belgeleriyle ilişkidirebilme imkanı ve cep telefonlarını kullanarak dijital cüzdanlarından kimliklerini kanıtlayabilme ve bazı elektronik bilgileri paylaşabilme imkanı sunması gerektiği düzenlenmektedir. Yeni yasal çerçevede yer alan diğer unsurlar arasında; cüzdanı kullanmamayı tercih eden kişilere karşı ayrımcılık yapılmasını önlemek için yeterli tedbirler alınması, dijital cüzdanın düzenlenmesi, kullanımı ve iptalinin tüm gerçek kişiler için ücretsiz olması gibi unsurlarda bulunmaktadır.

Detaylı bilgi için: [tıklayın.](#)

KISA KISA

Colorado Gizlilik Yasasında Tüketicilere Sinirsel Verilerin Korunmasında Ek Güvenlik Koruması Getiren Değişiklik Kabul Edildi

Colorado Genel Kurulu, Colorado Gizlilik Yasası'nda yapılan değişikliği kabul ederek, özel nitelikli biyometrik ve sinirsel verilerin korunmasını içeren yeni düzenlemeleri yürürlüğe koymuştur. İşbu değişiklik ile Colorado Gizlilik Yasası'nda yer alan özel nitelikli kişisel veri tanımı genişletilerek biyometrik sinirsel veriler; beyin, sinir ağları ve omurilik aracılığıyla iletilen verileri kapsayan geniş bir şekilde tanımlanmıştır. Kişilerin beyin faaliyetlerini izleyen cihazların potansiyel tehlikelerinden korumayı hedefleyen bu değişiklik ile kapsama alınan bu sinirsel verilerin işlenmesini ilgili kişilerin açık rızalarına tabi hale getirmektedir.

Detaylı bilgi için: [tıklayın.](#)

Yeni ABD Federal Gizlilik Yasa Tasarısı Taslağı Açıklandı

İki partili ve iki meclisli önerilen, bütün eyaletler için daha korumacı tek bir ulusal gizlilik standardı belirleyen Amerikan Gizlilik Hakları Yasası Taslağı ("Taslak") yayımlanmıştır. Önerilen Taslak, Amerikalı insanlara kişisel verilerinin nereye aktarılacağı ve kimlere satılacağı konusunda kontrol hakkı getirmekte ve insanların bilgi ve rızası olmadan davranışlarının takip edilmesi, tahmin edilmesi ve kar amacıyla manipüle edilmesini yasaklamaktadır. Bununla birlikte Taslak, ilgili kişilere hedefli reklamlardan vazgeçme ve verilerini görüntüleme, düzeltme, dışa aktarma veya silme konularında haklarını içeren hükümler, veri güvenliği ve veri minimizasyonu ilkelerine ilişkin hükümler ve ulusal bir veri aracı sicili kurulması ve belirli büyüklükteki kuruluşların bu sicile kaydı ile ilgili gereklilikleri içeren hükümler içermektedir.

Detaylı bilgi için: [tıklayın.](#)

KISA KISA

Ticaret Bakanlığı, E-İhracatta ChatGPT ve Yapay Zekâ Araçları Kılavuzu Yayımladı

Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan E-İhracatta ChatGPT ve Yapay Zekâ Araçları Kılavuzu'nda ("Kılavuz"), e-ihracat yapanların iş süreçlerini optimize etmek, pazar analizi yapmak, müşteri hizmetlerini geliştirmek, ürün listelemek, reklam ve pazarlama yapmak, web sitesi açmak, yabancı dillerde hizmet vermek gibi birçok konuda yardımcı olacak yapay zekâ ("YZ") araçları detaylıca anlatılmaktadır. Giriş, ChatGPT ve diğer YZ Araçları olmak üzere 3 bölümden oluşan kılavuz; YZ'nin nasıl çalıştığını, ChatGPT ve e-ihracattaki yerini, ChatGPT'nin iki farklı versiyonu olan 3.5 ile 4.0'ün karşılaştırmasını, kullanırken nelere dikkat edilmesi gerektiğini, hangi konularda yararlanılabildiğini ele almasının yanı sıra Midjourney, Tailor Brands, OpusPro ve Invideo AI gibi diğer YZ araçlarını da incelemektedir.

Detaylı bilgi için: [tıklayın.](#)

Türkiye İçin Veri Yönetişimi Çerçevesi Öneri Raporu Yayımlandı

Türkiye Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı işbirliği gerçekleştirerek ülkemizdeki veri erişimini, kullanımını ve paylaşımını tanımlayacak bir yönetim çerçevesi oluşturulması adına Ulusal Veri Stratejisi'nin hazırlık çalışmaları kapsamında hazırlanan Türkiye için Veri Yönetişimi Çerçevesi Öneri Raporu'nu ("Rapor") yayımlamıştır. Rapor, ülkemizdeki kamu kurumları, özel şirketler, akademi ve sivil toplum kuruluşlarını kapsayan çok paydaşlı istişarenin yanı sıra farklı ülkelerinde yer aldığı araştırmalara dayanmaktadır. Raporda veri yönetişimi çerçevesi; insan haklarının korunması, kapsayıcı bir yaklaşım benimsenmesi, etik standartlara uyulması, veriler aracılığıyla insanları güçlendirme, hesap verilebilirliğe teşvik etme, veri yeniliği, öğrenme ve paylaşma kültürünün teşvik edilmesi ilkelerine dayandırılmaktadır. Bununla birlikte, Raporda Türkiye için önerilen veri yönetişimi çerçevesi; politikalar, mevzuat ve düzenlemeler, kurumlar, mekanizmalar ve süreçler, insanlar, teknoloji ve altyapı, ortaklıklar unsurları kapsamında incelenmektedir.

Detaylı bilgi için: [tıklayın.](#)

KISA KISA

Avrupa Parlamentosu Kripto Varlıkların Dahil Olduğu Yeni Yaptırım Kurallarını Onayladı

Avrupa Parlamentosu, kripto varlıklar da dahil olmak üzere fon ve varlıkların dondurulmaması, seyahat yasakları, silah ambargoları ve iş sektörlerine yönelik kısıtlamalardan oluşan Avrupa Birliği ("AB") yaptırımlarının ihlalinin suç sayılması konusunda üye devletlerle mutabakata varılan bir Direktifi kabul etmiştir. AB yaptırımlarının ihlali halinde uygulanacak cezayı daha caydırıcı hale getirmek adına Direktif, üye devletlerin ulusal mevzuatları kapsamında üst sınırı 5 yıldan az olan ilgili suçları üye devletlerin ulusal mevzuatları kapsamında üst sınırını en fazla 5 yıl hapis cezası gerektiren suçlar haline getirmektedir. İhlallerin ortak bir tanımını ve asgari cezalarını ortaya koyan bu Direktif, Avrupa Konseyi tarafından da onaylanması akabinde AB Resmi Gazetesinde yayınlanacak ve yirmi gün sonra yasalacaktır. Direktifin yasallaşmasının ardından bir yıl içinde üye devletlerin bu Direktif'i ulusal mevzuatlarına uyarlamaları gerekecektir.

Detaylı bilgi için: [tıklayın.](#)

Avrupa Komisyonu, Dijital Hizmetler Yasası Kapsamında AliExpress'e Karşı Resmi Dava Açmaya Karar Verdi

Avrupa Komisyonu, AliExpress'in Dijital Hizmetler Yasası'nı ("DHY") ihlal edip etmediğini değerlendirmek üzere resmi işlemler başlatmıştır. İncelemeler; AliExpress'in DHY'e uyumu, etkili bir dahili şikayet işleme sistemi sağlama yükümlülüğüne uyumu, AliExpress Ortaklık Programı kapsamındaki tacirler de dahil olmak üzere AliExpress'i kullanan tacirlerden talep edilen bilgilerin güvenilirliğini ve eksiksizliğini sağlama yükümlülüğüne uyumu, tacirlerin tedarikinin izlenebilirliği doğrultusunda toplama ve değerlendirme yükümlülüğüne uyumu, kamuya açık verilerine erişim sağlama yükümlülüğüne uyumu, sunulan reklamlar için aranabilir ve güvenilir bir havuz sağlama yükümlülüğüne uyumu gibi konularda yapılacaktır. Resmi işlemlerin başlatılmasıyla beraber Avrupa Komisyonu ek bilgiler talep ederek, mülakatlar ve denetimler yapmaya devam edebilecek ve aynı zamanda geçici tedbirler ve uyumsuzluk kararları gibi daha ileri yaptırım adımları atma yetkisine sahip olacaktır.

Detaylı bilgi için: [tıklayın.](#)

— Av. Ecem Sağol

DİJİTAL DÖNÜŞÜMÜN ÖNCÜSÜ: DİJİTAL PİYASALAR YASASI UYUM SÜRECİ

- Giriş

Dijital Piyasalar Yasası (*Digital Markets Act*) ("**DPY**"), dijital pazarda adil rekabet ve daha fazla şeffaflık sağlamayı amaçlayan önemli bir Avrupa Birliği ("**AB**") düzenlemesidir. DPY, [1 Kasım 2022'de yürürlüğe girdi](#) ve 2 Mayıs 2023 tarihi itibarıyla uygulanmaya başlanmıştır.

Bu düzenleme, dijital pazarlarda kritik erişim noktaları olan ve **Kapı Bekçisi** (*Gatekeeper*) olarak adlandırılan büyük çevrimiçi platformlara odaklanmaktadır. DPY; ihtiyari rekabet yaptırımlarından ziyade, Kapı Bekçisi ve düzenleyici kurumların takdir yetkisini sınırlayan daha kurala dayalı bir yaklaşımı teşvik etmektedir. Bu yazı ile DPY hakkında çeşitli güncel gelişmelere yer vererek küresel olarak değer kazanan dijital dönüşümün AB mevzuatındaki yansıması incelenecektir.

Uyum Süreçleri

DPY; öncelikle AB'nin "[Kapı Bekçisi](#)" olarak sınıflandırdığı büyük çevrimiçi platformlar ve teknoloji şirketlerini ilgilendirmektedir. Büyük dijital platformlar, çevrimiçi arama motorları, uygulama mağazaları ve mesajlaşma hizmetleri gibi dijital hizmetlerde önemli bir rol oynamaktadırlar ve işletmeler ile tüketiciler arasındaki ilişkiye aracılık etmektedirler. DPY, bu "temel hizmetleri sağlayan" platformlara odaklanmaktadır ve onları Kapı Bekçisi olarak kabul etmektedir. DPY'de belirtilen temel platform hizmetini sunan şirketler, belirli kriterleri karşıladıklarında Kapı Bekçisi olarak kabul edilmektedir. Bu hizmetler arasında uygulama mağazaları, çevrimiçi arama motorları, sosyal ağlar, mesajlaşma hizmetleri, video paylaşım platformları, sanal asistanlar, bulut bilişim hizmetleri, işletim sistemleri ve reklam hizmetleri bulunmaktadır.

[AB Komisyonu](#); 6 Eylül 2023'te 6 farklı [Kapı Bekçisi](#) atadı: **Alphabet** (Google Haritalar, Google Play, Google Alışveriş, Youtube, Google Arama, Chrome, Google Android, Google), **Amazon** (Amazon Pazaryeri, Amazon), **Apple** (App Store, iOS, Safari), **ByteDance**(TikTok), **Meta** (Meta, Facebook, Instagram, WhatsApp, Messenger, Meta Pazaryeri), **Microsoft** (LinkedIn, Windows PC işletim sistemi).

AB Komisyonu, 29 Nisan 2024'te tabletlerinde kullanılan iPadOS'un da Kapı Bekçisi olarak belirlediğini [duyurdu](#). Önceki altı farklı Kapı Bekçisi'dan farklı olarak iPadOS'un 29 Nisan 2024 tarihinden itibaren DPY uyum süreci altı aydır. Kapı Bekçileri uyum süreleri içerisinde DPY yükümlülüklerine uyum süreçlerini raporlayarak AB Komisyonu'na sunmaktadır ve raporların yeterliliği çalıştaylar aracılığıyla değerlendirilmektedir.

AB DPY ile her bir Kapı Bekçisi'nin günlük operasyonlarında uymaları gereken "yapılacaklar" ve "yapılmaması gerekenler" şeklinde yükümlülükler getirdiğini [duyurdu](#).

"Yapılacaklar"a örnekler: Kapı Bekçisi'nin örneğin şunları yapması gerekir:

- Belirli durumlarda üçüncü tarafların kendi hizmetleriyle birlikte çalışmasına izin vermek
- İş kullanıcılarının platformu kullanırken ürettikleri verilere erişmelerine izin vermek
- Kendi platformlarında reklam veren şirketlere reklamverenlerin ve yayıncıların reklamlarını kendi doğrulamalarını gerçekleştirmeleri için gerekli araç ve bilgileri sağlamak
- İş kullanıcılarının tekliflerini tanıtımalarına ve müşterileriyle platform dışında sözleşmeler imzalamalarına olanak tanımadır.

"Yapılmaması gerekenler" örneği: Kapı Bekçisi örneğin artık şunları yapmayacak:

- Kapı Bekçisi'nin kendi platformunda sunulan hizmetlere ve ürünlere, benzer hizmetler veya ürünler üçüncü taraflar tarafından sunulsa bile, daha fazla ayrıcalık tanımaması
- Tüketicilerin platformlarının dışındaki işletmelere bağlanmasını engellememesi
- Kullanıcıların, istekleri doğrultusunda önceden yüklenmiş yazılım veya uygulamaları kaldırmasını engellememesi
- Hedeflenmiş reklam amacıyla Kapı Bekçisi'nin ana platform hizmeti dışındaki kullanıcıları izlemesi, etkili onay alınmaması.

Uyumsuzluk Soruşturmaları

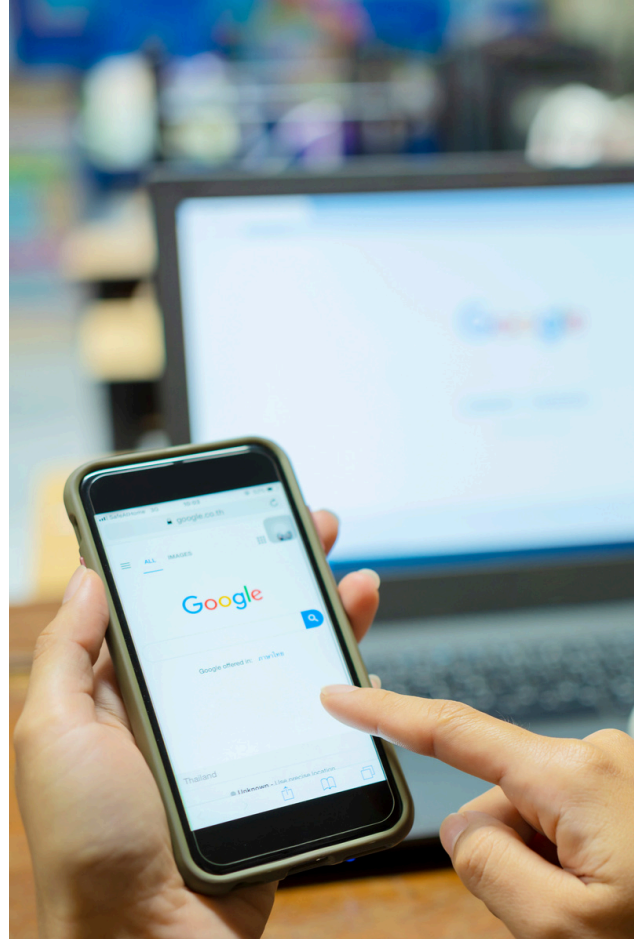
AB Komisyonu tarafından belirlenen altı Kapı Bekçisi'ne DPY yükümlülüklerine tam uyumu sağlamak amacıyla belirlenen çekirdek platform hizmetlerinin her biri için artık altı aylık süre tanındı ve bu süre 7 Mart 2024 tarihinde sona erdi. Her bir Kapı Bekçisi'nin uyum raporuna [buradan ulaşabilirsiniz](#).

Uyum raporlarını inceleyen ve çalıştaylar gerçekleştiren AB Komisyonu, 25 Mart 2024'te DPY kapsamında pazar hakimiyeti kurallarının çevrimiçi teknoloji devlerini kapsayacak şekilde genişleten yeni yasal düzenlemenin yürürlüğe girmesinin ardından yasaya riayet etmemekten şüphelendiğinden dolayı Kapı Bekçisi olarak belirlenen üç şirkete (Google'ın ana şirketi Alphabet, Apple ve Meta) yönelik uyumsuzluk soruşturması açtığını [duyurdu](#). Bu uyumsuzluk soruşturmaları; uygulama mağazalarında yönlendirme kuralları, tarayıcılar için seçim ekranları, genel aramada kendi kendine tercih yapma ve veri birleşimi dahil olmak üzere çeşitli konularla ilgili soruşturmalardır.

Alphabet'in Google Play'de Yönlendirme ve Google Arama'da Kendini Tercih Etme Kuralları

AB Komisyonu, Alphabet'in Google arama sonuçlarını görüntülemesinin, Google'ın dikey arama hizmetleri (örneğin; Google Alışveriş, Google Uçuşlar, Google Oteller) ile ilgili olarak benzer rakip hizmetlere göre kendi tercihine yol açıp açmayacağını belirlemek için Google'ın kendi kendini tercih edip etmediğini araştıracaktır.

Ayrıca, başka bir temel platform hizmeti olarak Google Play'in, Google Play hizmetleri için iki yıllık bir süre boyunca ilk satın alma ve devam eden ücret talep etme ve işletme kullanıcılarının dağıtım kanalını ücretsiz bir şekilde tanıtmasına ve seçmesine izin verme konusunda yönlendirme karşıtı davranışlarda bulunup bulunmadığını da araştıracaktır.

Apple'ın App Store'da Yönlendirme Kuralları ve Safari İçin Seçim Ekranı

AB Komisyonu; iOS'un son kullanıcıların herhangi bir yazılım uygulamasını kolayca kaldırmasına ve varsayılan ayarları değiştirmesine ve bir seçenekler listesinden iradelerini kullanmasına izin verip vermediğini araştıracaktır. Apple, Alphabet'e benzer şekilde yönlendirme ve ayrıca web tarayıcısı seçim ekranı açısından araştırılmaktadır; yani seçim ekranı tasarımının, kullanıcıların hizmet seçimlerini gerçekten yapmalarını, uygulamaları kaldırmalarını ve iOS'ta varsayılanları değiştirmelerini engelleyebileceği yönündedir.

Ayrıca, uygulama mağazasının iş kullanıcılarının alternatif kanallar aracılığıyla son kullanıcılarla ücretsiz olarak iletişim kurmasına, teklifleri tanıtmasına ve sözleşmeler yapmasına izin verip vermediğini ve diğer şeylerin yanı sıra sözleşmenin imzalanmasından sonra uygulama mağazası hizmetleri için tekrarlayan ücret talep etme konusunda yönlendirme karşıtı davranış olasılığını da araştıracaktır.

Meta'nın "Öde veya Rıza Ver" Modeli

AB Komisyonu, Dijital Hizmetler Yasası'na uyum noktasında da araştırılan Mark Zuckerberg'in Meta'sı ile ilgili olarak ise; Meta'nın AB'deki kullanıcılara yönelik "öde veya rıza ver" modeline odaklanmaktadır. AB Komisyonu, bu modelin Kapı Bekçisi'nin kişisel verilerini birleştirme veya çapraz kullanma niyetinde olduklarında kullanıcılardan onay almasını gerektiren şartlara uyup uymadığını değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Muhtemel Uyumsuzluk Soruşturmaları ile İlgili Açıklama

AB Komisyonu yetkilileri daha fazla araştırma yaptıkları iki konu ile ilgili de uyumsuzluk soruşturması açmak zorunda kalabileceklerini [açıkladı](#). Açıklamaya göre:

1. Amazon'un mağazasındaki tüm ürünlere adil davranılıp davranılmadığı ve kendi markalı ürünleri tercih edip etmediği yönünde incelemeler devam etmektedir.
2. Apple'ın uygulama mağazalarına yönelik olarak Apple'ın sistemine ilk erişim noktası olan Epic Games'e üyelik vermek ve sonlandırmak hakkında Apple'ın kullandığı süreç, yeni iş modelinin isteğe bağlı olup olmadığı ve ücret yapısı ile ilgili incelemeler devam etmektedir.

Uyumsuzluk Soruşturmasının Muhtemel Sonuçları

AB Komisyonu; 1 yıl içinde (Mart 2025'e kadar) tamamlamayı planladığı soruşturmanın sonuçlarına göre, ilgili soruşturmaya tabi bekçileri ön bulgular hakkında bilgilendirecek ve alması gereken önlemleri belirleyecektir.

AB Komisyonu, ihlal durumunda ilgili Kapı Bekçisi'nin dünya çapındaki toplam gelirinin %10'u kadar para cezası verebilecektir; tekrarlayan ihlallerde bu oran %20'ye kadar çıkabilecektir. Ayrıca, sistematik ihlallerde AB Komisyonu, ilgili Kapı Bekçisi'ni bir kısmını satmaya veya ek hizmetleri satın almaktan menetmeye zorlayabilecektir.

Değerlendirme ve Sonuç

Dijitalleşme hızla hayatımızı etkilerken var olan yasal düzenlemelerin geride kalması sebebiyle yeni düzenlemeler yapılmaya başlanmıştır. AB Komisyonu'nun öncülük ettiği bu dönüşüm sürecinde DPY, [Dijital Hizmetler Yasası'nı](#) da içeren Dijital Hizmetler Yasası paketinin bir parçasıdır. Bu düzenlemeler, önde gelen platformları etkileyerek kişisel verilerin hedefli reklamlar için işlenmeden önce kullanıcı onayını gerektirmektedir. AB düzeyinde dijital pazarın düzenlenmesi, şirketlerin ve tüketicilerin adil ve rekabetçi bir ortamda dijital fırsatlardan yararlanmasına olanak tanımaktadır.

DPY'nin uyumsuzluk soruşturmasıyla ilgili olarak, Meta'nın "öde veya rıza ver" sistemi, [Avrupa Kişisel Verilerin Korunması Komitesi \("AKVKK"\)](#) tarafından kullanıcıların özgür seçimini sınırladığı şüphesiyle incelenmiştir. AKVKK, bu platformların, kullanıcıları kişisel verilerinin reklam amaçlarıyla işlenmesine izin vermek veya ücret ödemek arasında bir seçimle karşı karşıya bıraktığına dair [görüş bildirmiştir](#).

Tüm bu değişiklikler, dijital dünyanın geleceği üzerinde önemli bir etkiye sahip olacak ve adil bir dijital mevzuat ekosistemin oluşturulması için atılan adımların sadece başlangıcıdır. Görülen o ki; bu gelişmeler ve değişimler uzun süre gündemde olacak ve uyum raporlarına göre de değişecektir

Av. Celil Aktaş

AYM'nin Güncel Kararları Işığında Erişimin Engellenmesi

İnternet, küresel çapta anlık enformasyon aktarımını mümkün kılarak kitle iletişimini radikal şekilde dönüştürmüştür. Ancak bu dönüşüm, internetin teknik yapısından dolayı belli riskleri de beraberinde getirmiştir. Anayasa Mahkemesi ("**AYM**"), internetin enformasyona erişimi daha kolay, daha ucuz ve daha hızlı kıldığını ve böylece çeşitli düşüncelerin tartışılıp yayılması açısından elverişli bir ortam sunduğunu ancak bu durumun kişilik haklarına yönelik saldırıları ve kimi suçların işlenebilmesini de kolaylaştırdığını kabul etmektedir.

Günümüzde internetin en yaygın kullanılan kitle iletişim aracı haline gelmesiyle, kişilik hakları ihlallerinin en sık görüldüğü alan da bu mecra olmuştur. Hal böyle olunca internet üzerinden işlenen suçlara ve bu mecrada gerçekleşen kişilik hakları ihlallerine karşı 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun ("**5651 sayılı Kanun**") ihdas edilmiştir.

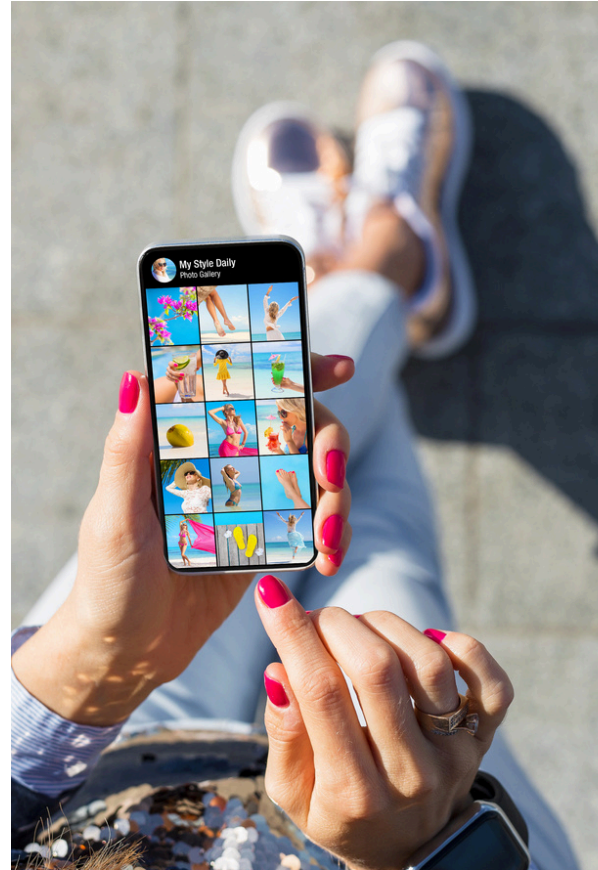
5651 SAYILI KANUN ÇERÇEVESİNDE ERİŞİMİN ENGELLENMESİ

5651 sayılı Kanun'un 8, 8A, 9 ve 9A maddelerinde kimi suçlardan dolayı kişilik haklarına yönelik ihlaller nedeniyle internetteki içeriklerin çıkarılmasına veya ilgili içeriğe erişimin engellenmesine dair usuller öngörülmüştür. Ancak AYM 11.10.2023 tarihli 2020/76 Esas, 2023/172 Karar sayılı kararıyla 5651 sayılı Kanun m. 8/4 ve m. 9 hükümlerini iptal etmiştir. Bu esaslı değişikliklerle artık 5651 sayılı Kanun'un geleceğinin nasıl olacağı tartışılması gerekmektedir.

İçeriğin Çıkarılması ve Erişimin Engellenmesi Kararları (8. Madde)

5651 sayılı Kanun'un 8. maddesinin ilk fıkrasında belli suçlar tahdidi olarak sayılmış, internetteki bir içeriğin bu suçları oluşturduğuna dair yeterli şüphe sebebi bulunan yayınlar hakkında içeriğin çıkarılmasına ve/veya erişimin engellenmesine karar verileceği düzenlenmiştir. Kural olarak bu kararı, soruşturma evresinde sulh ceza hakimi, kovuşturma evresinde ise mahkeme verecektir. İlk fıkrada sayılan suçlar; intihara yönlendirme (TCK m. 84), çocukların cinsel istismarı (TCK m.103/1), uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma (TCK m.190) suçları gibi ağır suçlardır.

İptale konu olan 8. maddenin 4. fıkrası ise Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ("BTK") Başkanı'na madde kapsamında sayılan suçları oluşturan yayınların çıkarılmasına ve/veya erişimin engellenmesine re'sen karar verme yetkisi tanımaktaydı. BTK Başkanı'nın tamamen idari nitelikteki kararına karşı bir itiraz merci öngörülmediğinden işbu karar nihai mahiyetteydi. Yani, BTK Başkanı'na hiçbir adli merci tanınmamış bir yetki tanınmaktaydı. Ancak AYM 11.10.2023 tarihli 2020/76 Esas, 2023/172 Karar sayılı kararıyla, m. 8/4 hükmü uyarınca suçun işlendiği bir mahkeme kararıyla sabit olmadıkça, nihai mahiyetteki bir tedbir olan içeriğin çıkarılması kararı verilmesinin masumiyet karinesini ihlal ettiği gerekçesiyle bahse konu hükmü, Anayasa'nın 36 ve 38. maddelerine aykırı bularak iptaline karar vermiştir.

5651 sayılı Kanun'un 8. maddesi ilk fıkrasında tahdidi olarak sayılan suçlara baktığımızda bunların ciddi suçlar oldukları ve sıklıkla internet üzerinden işlendiklerini görmekteyiz. Dolayısıyla bunlarla mücadelede hemen müdahalede bulunulabilmesi önemlidir. Ancak iptalden önceki haliyle m.8/4 hükmü, adeta yargı yetkisini idari mercilere teslim eder nitelikteydi. Böylece ifade özgürlüğüne, sansür derecesine varabilecek müdahalelerde bulunulması mümkündü. Bu nedenle bahse konu hükmün iptalinin isabetli olduğu kanaatindeyiz. Bu hükmün yerine Cumhuriyet Başsavcılığı ile BTK arasında bir ihbar mekanizmasının kurulması isabetli olacaktır.

Bununla beraber 8/A maddesine de değinmek isabetli olacaktır. Zira, 8/A maddesinde, 8. maddesinden farklı olarak herhangi bir kanun maddesine atıf yapılmadan Cumhurbaşkanı ve ilgili bakanların talebi üzerine BTK Başkanı tarafından, yaşam hakkı ile kişilerin can ve mal güvenliğinin korunması, millî güvenlik ve kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi veya genel sağlığın korunması sebeplerine dayanılarak içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararı verilebileceği düzenlenmiştir. Ancak sayılan tüm bu sebepler, belirlilikten uzak, muğlak ve geniş kapsamlı kavramlardır.

Bu usul, her ne kadar sulh ceza hakimliklerinin denetimine tabiiyse de milli güvenlik, kamu güvenliği gibi kavramların içi uygulamada dolduracak ve somut olaylara uygulayacaktır. Doktrinde bu durumun kanunilik ilkesi ve bu ilkenin alt ilkesi olan belirlilik ilkesi ile örtüşmediği, hukuki öngörülebilirlik açısından ciddi sorunlar ihtiva ettiği belirtilmektedir. AYM, 2017/22355 Başvuru numaralı, 26.12.2019 tarihli Wikimedia kararında 5651 sayılı Kanun'un 8/A maddesinin keyfiyet derecesine varan genişletici yorumlarına rastlandığını tespit etmiştir. Buna karşın şiddeti öven, terör örgütünün yöntemlerini benimsenmesine, şiddet kullanımına veya nefrete yönelik olduğu ilk bakışta anlaşılan yayınlar hakkında 8/A maddesinde öngörülen usulün işletilebileceğini kabul etmektedir. Tüm bunlara karşın bizce 8/A maddesi belirlilikten uzak olduğundan 8. maddedeki gibi tahdidi bir sayıma gidilerek kapsamı daha belirli kılınmalıdır.

İçeriğin Yayından Çıkarılması ve Erişimin Engellenmesi Kararları (9. Madde)

5651 sayılı Kanun'un 9. maddesi, internet üzerinden yayılan içeriklerle kişilik haklarının ihlal edildiğini ileri süren gerçek ve tüzel kişilere sulh ceza hakimliklerine başvurarak içeriğin çıkarılmasını ve/veya erişimin engellenmesini isteme hakkı tanımaktaydı. Bu madde, 5651 sayılı Kanun'un en önemli maddelerinden birisiydi.

AYM 2014/5552 Başvuru Numaralı, 26.10.2017 tarihli kararında, 9. madde kapsamında verilen erişimin engellenmesi kararlarını, "ilk bakışta ihlal doktrini" çerçevesinde açıklamaktaydı. Buna göre 9. madde ile internetin anlık enformasyon aktarımı karşısında kişilik hakları ivedi şekilde korunurken ifade özgürlüğü arasında denge sağlanacaktır. Ancak 9. maddede öngörülen usul, duruşma yapmaksızın, karşı tarafı dinlemeksizin, delil toplamaksızın, işletildiğinden istisnai bir usul olduğu kabul edilmiştir. Bu yola ancak internet yayınlarıyla kişilik haklarının tartışmasız şekilde ihlal edildiğinin ilk bakışta anlaşıldığı hallerde başvurulabilir. AYM 2014/5552 Başvuru Numaralı, 26.10.2017 tarihli kararıyla ilk bakışta ihlalin bulunduğu halleri, kişilerin müstehcen görüntülerinin internette yayılması örneğiyle somutlaştırmaktadır.

Konuyu ifade ve basın özgürlükleri açısından ele alırsak 9. madde kapsamında öngörülen usulün hukuken tedbir niteliği taşımadığının altını çizmemiz gerekir. AYM 2014/5552 Başvuru Numaralı, 26.10.2017 tarihli kararı ve 2015/15242 Başvuru numaralı, 18.07.2018 tarihli kararlarında her ne kadar 9. madde uyarınca verilen kararların özel bir koruma tedbiri olduğunu belirtse de doktrinde bu husus tartışmalıdır. Bu konuda Kemal Gözler, 9. madde uyarınca verilen bir kararın ardından dava açılmaması, geçici değil nihai mahiyette olmaları ve bu kararların verilmesi için teminat aranmamasından dolayı bunların araç değil amaç olduklarını belirtmiş; dolayısıyla ihtiyati tedbir veya koruma tedbiri olarak görülemeyeceklerini isabetli şekilde ortaya koymuştur. Biz de 9. madde kapsamında verilen kararların tedbir niteliğinde olmadığı yönündeki bu görüşe iştirak etmekteyiz.

AYM, ilk bakışta ihlal doktrinini böylece geliştirmiş ve 9. madde esasında nasıl uygulanacağını da tespit etmiştir. Fakat çelişkili şekilde AYM 11.10.2023 tarihli 2020/76 Esas, 2023/172 Karar sayılı kararıyla 9. madde hükmünü, uygulamadaki durumu pek gerçekçi olmayan bir şekilde eleştirerek iptal etmiştir. AYM, mezkur kararında, sulh ceza hakimliklerinin gerekçeli kararlarında 9. madde tarafından öngörülen istisnai usulün uygulanmasına neden gereksinim olduğunu ortaya koymadıklarını, ayrıca somut olayı tartışmadan genel geçer değerlendirmeler yaptıklarını ileri sürmüştür. Bu nedenle kişilik haklarına yönelik ilk bakışta görülebilecek ihlalin tespitinin nasıl yapıldığının anlaşılmadığını belirtmiş ve bu kararlara yönelik itirazlardan sonuç almanın “imkânsız olmasa da zor olduğu” şeklinde bir tespitte bulunmuştur.

Tüm bu tartışmalara rağmen AYM 11.10.2023 tarihli 2020/76 Esas, 2023/172 Karar sayılı kararıyla normatif bir incelemeden çok, uygulamadaki durumu esas alarak Anayasa’ya aykırılık kararı vermiştir. Bu nedenle 9. madde açısından isabetli bir inceleme yapıldığı söylenemez. Üstelik, AYM’nin uygulamaya dair kabulünün gerçeği yansıttığı da söylenemez. Zira, sulh ceza hakimlikleri 9. madde kapsamında yapılan başvuruların önemli bir kısmını çelişmeli yargı işi olarak gördüklerinden reddetmektedir.

AYM 11.10.2023 tarihli 2020/76 Esas, 2023/172 Karar sayılı kararıyla 9. madde iptal edilmiştir. Karar, 10.10.2024 tarihinde yürürlüğe gireceğinden 9. maddenin bu tarihten sonra uygulanması mümkün olmayacaktır. Böylece internet üzerinden gerçekleşen kişilik hakkı ihlallerine karşı çekişmeli yargıya gidilmesi gerekecektir. Ancak çekişmeli yargı, internet üzerinden gerçekleşen ihlallere hemen müdahale edilebilmesi açısından elverişsizdir. 9/A maddesi uyarınca internet üzerinden yayılan içeriklerle özel hayatının gizliliğinin ihlal edildiğini iddia eden kişilerin BTK’ye doğrudan başvurmak suretiyle erişimin engellenmesi talebinde bulunma imkânı vardır. Ancak kişilik haklarına yönelik saldırılar sadece özel hayatın ihlaliyle sınırlı olmayıp çok daha geniş kapsamlı olduklarından 9/A maddesi, bu boşluğu dolduramaz.

Sonuç

Bugün 5651 sayılı Kanun ile internet üzerinden gerçekleştirilen yayınların düzenlenmesi adına bir noktaya gelinmişse de AYM’nin 11.10.2023 tarihli 2020/76 Esas, 2023/172 Karar sayılı kararıyla, özellikle kişilik haklarına yönelik hızlı müdahale gerektiren haller açısından bir hukuk boşluğu doğmuştur. Bizce kişilerin gerektiğinde çekişmesiz yargı yoluna başvurarak kişilik haklarına yönelik ihlallere karşı hızlı şekilde tedbir alınabilmesi sağlanmalıdır. Ancak bunlar hiçbir şekilde nihai nitelikte olmamalı, süreç çelişmeli yargıda devam etmeden önce verilen koruma amaçlı tedbirlerden ibaret olmalıdırlar. Aksi halde kişilik haklarına yönelik ihlallerle ifade özgürlüğü arasında gerçek bir dengenin kurulması mümkün olmayacaktır.

Av. Gözde Okudan

İnternet Alan Adlarının Tahsisi ve Marka Korunması

Değişen dünyada hizmet ve ürün satabilmenin en kolay ve erişilen yolu internet olmuştur. İnternet kullanımı ve müşteri memnuniyeti artıkça, ticari kuruluşların elektronik ortama taşınması kaçınılmaz hale gelmiştir. Sanal ticaretin bu denli artması web sitelerinin ve bu web sitelerinin alan adları farklı bir öneme sahip olmasını kaçınılmaz hale getirmiştir. Alan adları artık sadece bir web sitesinin adresi olmaktan çıkmış ticari şirketlerin, işletmelerini tanıttığı, ticari iş birlikleri yapması sağlan bir reklam yüzü konumuna gelmiştir. İnternet alan adlarının biricik ve ilk gelen alır (first come) prensibine sahip olması, ticari şirketler arasında gelişen bu sanal rekabette alan adlarını tahsisi ve ticari şirketlerin marka değerlerinin korunması için büyük önem taşımaya başlamıştır.

İnternet Alan Adı Kavramı

Web sitesine girerken o web sitesinin İnternet Protokolü ("IP") numarası ile ilgili alana bağlanmanız gerekmektedir. Söz konusu bu IP numaraları herkes tarafından bilinmesi ve akılda tutulması mümkün olmayan numaralardır. Ne var ki, internet kullanıcılarının bu akılda tutması zor numaraları kullanmamaları için bu numaralar ile örtüşen kısa akılda kalıcı kelimelerden oluşan "alan adı" kavramını geliştirilmiştir. Kısaca alan adı web sitesini tanımlayan ve siteye internet üzerinden ulaşmamızı sağlayan kısa akılda kalıcı kelimelerden oluşan adrestir.

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun 3. maddesine göre alan adı "internet üzerinde bulunan bilgisayar veya internet sitelerinin adreslerini belirlemek için kullanılan internet protokol numarasını tanımlayan adlar" olarak tanımlanmıştır.

Alan İsimlendirme Sistemi'ne (*Domain Name Sistemi*) ("**AİS**") göre internet alan adları iki kısımdan oluşur. Bunlar "birinci derece alan adları" ve "ikinci derece alan adları" şeklindedir. Örneğin, www.gozdeokudan.av.tr alan adında "av" birinci derece alan adı, "gozdeokudan" ikinci derece alan adıdır. İkinci derece alan adları tek ve biriciktir. Bu sebeple aynı adın ikinci kullanımında tescil mümkün değildir.

Birinci alan adları kendi içinde ikiye ayrılmaktadır. Bunlar; "ülke kodu içermeyen jenerik birinci derece alan adları" ve "ülke kodu içeren birinci derece alan adları" şeklindedir. Ülkemizde "ikinci düzey alt alan adı" modeli kabul görmektedir. Bu model bir üst paragrafta verdiğimiz örnekte olduğu gibi "av.tr" şeklinde kullanılmaktadır. Sonunda yer alan ".tr" ifadesi Türkiye'yi ifade eder. Bu alan adlarının tescili her ülkenin yetkilendirdiği kuruluşlarca yapılmaktadır.

İnternet alan adları başlangıçta sadece adres işlevi görmekteydi. Değişen dünya ile ticaretin sanal ortama taşınması, tacirler için alan adlarının neredeyse onların unvanı, markası vb. gibi ayırt edici özellik taşıyor hale gelmiştir. Ticari şirketler, web siteleri için alan adı satın alırken kendi işletmelerini tanıtmaya yönelik işaretlere (marka, işletme adı, ticaret unvanı) göre satın almak istemektedir. Şirketler bu alan adlarını tahsis ettirerek tek hak sahibi olabilmektedirler.

Küreselleşen dünyada sadece ticari şirketler değil kamu kurumları, özel ve gerçek tüzel kişiler ve diğer bütün kişiler de alan adlarını tahsis ettirmektedirler. İlgililerine göre alan adı uzantısı değişmektedir.

İnternet Alan Adlarının Tahsisi

Alan adlarının tahsisi ve hangi yöntemin kullanılacağı alan adının niteliğine göre değişiklik göstermektedir. Ülke kodu içermeyen jenerik birinci derece alan adları tescil ettirmek isteyen kişilere alan adı tescil başvurusunda hiçbir belge sorulmaz. Bu tür tescilde ilk gelen ilk alır (*first come, first served*) prensibi uygulanmaktadır. Bu prensibe göre daha önce tescil edilmiş alan adları dışındaki alan adları alınabilmektedir. Ülke kodu içermeyen alan adları uluslararası koruma altındadır. İlgili alan adlarının başvurusu 14416 sayılı İnternet Alan Adları Yönetmeliği'ne göre TR Ağ Bilgi Sistemi'ne ("**TRABİS**") ulaştığı zaman kayda esas alınmaktadır.

Ülke kodu içeren birinci derece alan adlarını tescil ettirmek isteyenler, belgeli alan adı tahsisi için ilgili bilgi ve/veya belgelerin başvuru sahibi tarafından Kayıt Kuruluşları'na ("**KK**") verilmesini ve bu bilgi ve/veya belgelerin TRABİS'e ulaştırılmasını sağlamalıdır. Belgeli olarak tahsis edilecek alan adları İnternet Alan Adı Yönetmeliğince belirlenmiştir. Alan adı bir defada en az bir; en fazla beş yıl süre için tahsis edilmektedir.

Belgeli Alan Adı Tahsis Süreci

Tahsis süresi içerisinde belge sunulması gereken alan adlarına ilişkin talepte bulunan kişi veya kuruluşlar KK'dan birine başvuru yapmaları gerekmektedir. İlgili KK tarafından istenen belgeler TRABİS'e yüklenmelidir. Belgelerin Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından incelenmesi sonrası 3 durum karşımıza çıkmaktadır.

- Eksik belge tespit edilirse KK tarafından başvuru sahibinden istenmektedir.
- Başvuru onaylanmışsa alan adı TRABİS'ten tahsis edilmektedir. TRABİS KK'ya bilgi vermekte olup KK tarafından başvuru sahibi haberdar edilmektedir.
- Başvuru uygun bulunmamışsa TRABİS üzerinden KK'ya uygun bulunmama gerekçesi ve eksiklikler detaylı olarak iletilmektedir. Akabinde KK, başvuru sahibini bilgilendirerek, başvuru sahibi tarafından eksilerin giderebilmesini sağlamaktadır.

Başvurularda "av.tr", "bel.tr", "dr.tr", "edu.tr", "gov.tr", "k12.tr", "kep.tr", "pol.tr", "tsk.tr" için ayrı ayrı başvuru şartları gerekmekte ve belgeler istenmektedir. Ayrıca TRABİS Kayıt Kuruluşu üzerinden gerçekleştirilen işlemler için ücret alınmamaktadır.

Marka Hakkının Korunması

6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu gereğince markayı, en genel şekliyle mal ve hizmetlerin, bir başka teşebbüsün mal ve hizmetlerinden ayırt etmeyi sağlayan her türlü tanıtıcı işaretler (sözcükler, şekiller, renkler, harfler, sayılar, sesler, mallar veya ambalajların biçimi) şeklinde tanımlayabiliriz.

Alan adları da işletmelerin mal ve hizmetlerini diğer işletmelerin mal ve hizmetlerinden ayırt etmeye yarayan işaretler olarak değerlendirilebilmekteyiz.

6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu'nun 7/3-d maddesi gereğince; "İşareti kullanan kişinin, işaretin kullanımına ilişkin hakkı veya meşru bağlantısı olmaması şartıyla işaretin aynı veya benzerinin internet ortamında ticari etki yaratacak biçimde alan adı, yönlendirici kod, anahtar sözcük ya da benzeri biçimlerde kullanılması" ve bu kullanımın aynı kanun madde 7/2'ye aykırı olması halinde marka tecavüzünü oluşturacaktır.

Markanın alan adı olarak kullanılması, markanın internette kullanılma hallerinden en yaygın olanıdır. 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanununun 7/3-d maddesinde açıkça belirtildiği üzere markanın madde 7/2'ye aykırı bir biçimde alan adı olarak kullanılması yasaklanmaktadır. Tanınmış markaların üçüncü kişiler tarafından alan adı olarak kullanılması durumunda kullanılan mal ve hizmet sınıflarına bakılmaksızın kanun ve emsal kararlar gereğince yasaklanmaktadır.

Markanın alan adında kullanılması suretiyle marka hakkının ihlal edilmesinin yanı sıra, markanın alan adında değil de alan adına bağlı web sayfasının içeriğinde kullanılması suretiyle de marka ihlalleri söz konusu olmaktadır. Bu durum özellikle taklit mal satışı yapılan internet sitelerinde söz konusu olmaktadır. Bir uygulayıcı olarak marka tecavüzünde en çok karşılaştığımız durum da bundan oluşmaktadır. Marka sahiplerinin tescilli markalarına ilişkin olarak internet sitelerinin içeriğinde taklit/sahte mal ve hizmet satışı yapılmaktadır.

Tescilli markanın, tescilli haliyle ve tescil kapsamındaki mal ve hizmet sınıfları yönünden alan adına bağlı web sayfasının içeriğinde kullanılması gerekmektedir. Aksi takdirde, tescilli olmayan mal ve hizmet sınıfları yönünden üçüncü kişilerin markasına tecavüz etme durumu ortaya çıkabilecektir. Marka tecavüzüne ilişkin genel kural ve tecavüz halleri, alan adına bağlı internet sitesinin içeriğinde yapılan kullanımlar için de geçerlidir.

Sonuç

Günümüzde internetin hayatımızın her alanında vazgeçilmez olması bazı sonuçları beraberinde getirmiştir. İnternet alan adları, özel ve gerçek tüzel kişiler, kamu kurumları ve diğer bütün kişilerin internetteki kimlik ve adresleri haline gelmiştir. Ticari şirketler için internet web sayfaları sanal bir şube konumuna gelmiş, buradan satış, reklam, ticari iş birlikleri, proje tanıtımı gibi farklı kullanım imkanları yaratmıştır. Kamu kurumları, belediyeler için sanal başvuru, ilan ve duyuruların yapılması gibi birçok farklı özellikle hayatımızı kolaylaştırmışlardır. Hal böyle olunca kullanılan bu web sayfaları için alan adları bir adres bildirmekten çıkmış, korunması gereken bir marka değeri konumuna gelmiştir. İnternet alan adlarının tahsisi, haklarımızın korunması açısından önemli hale gelmiştir.

SİBER DİRENÇ KANUNU: AVRUPA PARLAMENTOSU ÜYELERİ, DİJİTAL ÜRÜNLERİN GÜVENLİĞİNİ ARTIRMAK İÇİN PLANLAR KABUL ETTİ

Av. Benay Çaylak

Avrupa Parlamentosu ("**Parlamento**"), Avrupa Birliği'ndeki ("**AB**") tüm dijital ürünleri siber tehditlerden korumak için yeni siber direnç standartlarını onayladı. Bağlantılı kapı zilleri, bebek monitörleri ve wi-fi yönlendiricileri (*router*) gibi günlük hayatta kullanılan ürünleri de kapsamına alan ve teknik olarak uygun olduğunda güvenlik güncellemelerinin otomatik olarak uygulanmasını da içeren bu düzenleme ile dijital unsurları olan tüm ürünler için daha sağlam siber güvenlik sağlanmaktadır.

Aralık 2023'te Avrupa Konseyi ("**Konsey**") ile üzerinde anlaşmaya varılan düzenleme, dijital özellikleri olan ürünlerin kullanmak için güvenli olduğunu, siber tehlikelere karşı dirençli olduğunu ve güvenlik özellikleri hakkında yeterli bilgi sunduğunu temin etmeyi hedeflemektedir. Önemli ve kritik ürünler, kritik olma durumuna ve oluşturdukları siber güvenlik riski seviyesine bağlı olarak farklı listelere konulacak, iki liste Avrupa Komisyonu tarafından teklif edilecek ve güncellenecek; daha yüksek bir siber güvenlik riski oluşturduğu düşünülen ürünler onaylı bir kuruluş tarafından daha sıkı bir şekilde incelenecek, diğer ürünler ise daha hafif, sıklıkla üreticiler tarafından içten yönetilecek bir uygunluk değerlendirmesi sürecinden geçebilecektir.

Müzakereler sırasında, Parlamento üyeleri, kimlik yönetim sistemi yazılımları, parola yöneticileri, biyometrik okuyucular, akıllı ev asistanları ve özel güvenlik kameraları gibi ürünlerin yeni kuralların kapsamına girmesini garantiye almıştır. Ürünlerin otomatik ve işlevsellik güncellemelerinden ayrı olarak yüklenen güvenlik güncellemeleri de olacaktır.

Parlamento üyeleri ayrıca Avrupa Ağ ve Bilgi Güvenliği Ajansı'nın (*ENISA*) ("**Ajans**") zafiyetler bulunduğu ve vakıalar meydana geldiğinde olaylara daha yakından dahil olması konusunda ısrarcı olmuşlardır. Ajans'ın durumu değerlendirebilmesi için ilgili üye ülke tarafından Ajans'a bildirimde bulunularak bilgi verilecek; Ajans, eğer sistemik bir risk saptarsa, diğer üye ülkelere gerekli adımları atabilmeleri için bilgi verecektir.

Siber güvenlik alanında mesleki becerilerin önemini vurgulamak için, Parlamento üyeleri ayrıca düzenlemede eğitim ve idman programlarını, işbirlikçi girişimleri ve işgücü hareketliliğini artırmak için stratejileri takdim etmiştir.

Baş Parlamento üyesi Nicola Danti konu ile ilgili; *"Siber Direnç Kanunu, bağlantılı ürünlerin siber güvenliğini güçlendirecek, donanım ve yazılımlardaki zafiyetlerle mücadele ederek AB'yi daha güvenli ve dirençli bir kıta haline getirecektir. Parlamento, yönlendiriciler (router) ve antivirüsler gibi kilit ürünlerin siber güvenlik için bir öncelik olmasını temin ederek, tedarik zincirlerini korumuştur. Mikro ve küçük teşebbüslere destek verilmesini ve paydaşların daha iyi bir şekilde dahil olmasını temin ettik ve açık kaynak topluluğunun endişelerine değindik; bu sırada da hırsımızı koruduk. Önümüzdeki yıllarda bizi bekleyen siber güvenlik acil durumuyla sadece birlikte başarıyla mücadele edebiliriz."* açıklamasını yapmıştır.

Siber Direnç Kanunu düzenlemesi, 517 lehe, 12 aleyhe ve 78 çekimser oyla onaylandı. Düzenlemenin, yürürlüğe girmesi için Konsey tarafından da resmen kabul edilmesi gerekmektedir.

Yeni teknolojiler, yeni riskleri beraberinde getirmekte olup dijital ürünler yoluyla gerçekleştirilen siber saldırıların etkileri de son yıllarda dramatik bir biçimde artmıştır. Tüketiciler, bebek monitörleri, robot elektrikli süpürgeler, wi-fi yönlendiricileri (router) ve alarm sistemleri gibi dijital ürünlerle bağlantılı güvenlik açıklarının kurbanı olmuştur. Her beş satıcıdan üçünün ürün güvenliği zafiyetleri sebebiyle halihazırda para kaybettiği dikkate alındığında, tedarik zincirindeki dijital ürünlerin güvenli olduğunu temin etmenin önemi, işletmeler için odak noktası haline gelmiştir.

İstanbul Barosu
Bilişim Hukuku Komisyonu

DİJİTAL BÜLTEN

İki ayda bir yayımlanır.
Mart - Nisan 2024
Sayı: 2

Yayıncıdan Sorumlu Yürütme Kurulu Üyeleri

Av. Fehmi Ünsal Özmestik
Av. Ecem Sağol

Yayın Ekibi

Av. Büşra Nur Aydın
Av. Gülce Demirel
Av. Necati Alp Çelebi
Av. Onur Alas
Av. Mert Özyiğit
Av. Merve Aslan
Av. Ecem Sağol
Av. Celil Aktaş
Av. Gözde Okudan
Av. Benay Çaylak

Görseller & Tasarım

Av. Onur Alas
Av. Necati Alp Çelebi

Şahkulu Mahallesi Serdar-ı Ekrem
Sokak No:7 Beyoğlu , İstanbul, Turkey

www.istanbulbarosu.org.tr

